

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka/konferencje-naukowe/200419,Konferencja-naukowa-Od-Paryza-do-Paryza-Polski-sport-olimpijski-na-tle-dziejow-n.html>
17.05.2024, 23:00

Konferencja naukowa „Od Paryża do Paryża. Polski sport olimpijski na tle dziejów najnowszych” - Warszawa, 6-7 maja 2024

W dniach 6-7 maja 2024 r. w Centrum Olimpijskim w Warszawie odbyła się konferencja naukowa pt. „Od Paryża do Paryża. Polski sport olimpijski na tle dziejów najnowszych”.

Konferencja naukowa „Od Paryża do Paryża. Polski sport olimpijski na tle dziejów najnowszych” – Warszawa, 6–7 maja 2024. Fot. Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Konferencja naukowa „Od Paryża do Paryża. Polski sport olimpijski na tle dziejów najnowszych” – Warszawa, 6–7 maja 2024. Fot. Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Konferencja naukowa „Od Paryża do Paryża. Polski sport olimpijski na tle dziejów najnowszych” – Warszawa, 6–7 maja 2024. Fot. Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Pomysłodawcą konferencji był Instytut Pamięci Narodowej, który zaprosił do współpracy w

tym przedsięwzięciu Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie oraz Polski Komitet Olimpijski.

W trakcie konferencji wygłoszono ponad czterdzieści referatów naukowych, przeprowadzono dwa panele eksperckie z udziałem dziennikarzy, historyków, byłych olimpijczyków oraz trenerów, pokazano dwa filmy dokumentalne, a także otwarto wystawę pt. „Polacy na letnich igrzyskach olimpijskich 1924-1992”, której autorką była pracownica Biura Edukacji Narodowej Oddziału IPN w Łodzi dr Aleksandra Rybińska-Bielecka.

Obradom konferencji przyglądali się zgromadzeni tłumnie na sali byli sportowcy, działacze, pasjonaci historii oraz młodzież.

***

Program:

6 maja:

8.30 - Rejestracja uczestników;

9:00 - Hol główny, otwarcie wystawy pt.
„Polacy na letnich igrzyskach olimpijskich 1924-1992”;

9:30 - 10:00 - Sala nr 1, rozpoczęcie konferencji;

10:00 - 11:30 - Sala nr 1, Panel 1: Polacy
na przedwojennych igrzyskach olimpijskich, prowadząca: prof. Renata Urban

1. mgr Marta Marek, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie - „Olimpijskie początki reprezentacji Polski - Chamonix 1924. Trudności organizacyjne i sportowe polskiej ekipy”;
2. dr hab. Robert Gawkowski, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie - „Polskie niedomagania organizacyjne w czasie igrzysk paryskich 1924 r.”;
3. dr Michał Ceglarek, Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie - „Złoty medal Kazimierza Wierzyńskiego w Olimpijskim Konkursie Literatury i Sztuki zdobyty podczas IX Olimpiady w Amsterdamie w 1928 roku”;
4. dr Jerzy Chełmecki, Towarzystwo Miłośników Historii w Warszawie - „Polskie »Sokolice« w Igrzyskach Olimpijskich w Berlinie w 1936 r.”;
5. dr prof. uczelniany Sławomir Wilk, Wyższa Szkoła Edukacja w Sporcie w Warszawie - „Polskie kolarstwo olimpijskie”;

11:45 - 13:00 Sala nr 1, Panel 2: „W zdrowym ciele, zdrowy duch”, prowadząca: dr Aleksandra Rybińska-Bielecka

1. mgr Ewa Wójcicka, Archiwum IPN w Warszawie - „Sport w Związku Sokołów

Polskich w latach 1918-1939 na przykładzie Walnych Zlotów oraz I Polskiej Olimpiady 25-26 czerwca 1938 r.”;

2. mgr Marzena Kumosińska, IPN Łódź – „»Szkoda, że państwo tego nie widzą...« – sport na antenie Polskiego Radia w II RP”;
3. dr Szymon Beniuk, Instytut Historyczny Uniwersytetu Wrocławskiego – „Infrastruktura sportowa w procesie przemian modernizacyjnych średnich miast II Rzeczypospolitej. Na przykładzie Kalisza”;
4. dr Bartłomiej Łuć, niezrzeszony – „Sport jako element polskiej kultury na przykładzie wielokulturowości Łodzi 1918-1939”;

13:00 – 14.00 Przerwa

14:00 – 15.15 Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, 4 piętro Centrum Olimpijskiego
Panel ekspercki: „»Niektórzy ludzie uważają, że piłka nożna jest sprawą życia i śmierci. Jestem rozczarowany takim podejściem. Mogę zapewnić, że to coś o wiele ważniejszego«. Fenomen piłki nożnej w Polsce”

Goście: dr Sebastian Pilarski, Andrzej Strejlau, Stefan Szczepłek
prowadzenie: Paweł Sztama;

15:15 – 16:30 Sala nr 1, Panel 3: Muzealnictwo sportowe, prowadzenie: prof. Sławomir Wilk

1. mgr Katarzyna Mężik, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie – „Polski debiut olimpijski w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie”;
2. mgr Gabriela Zbirohowska-Kościa, Muzeum Miasta Gdyni – „Sport w kulturze materialnej na przykładzie zbiorów M. Gdyni”;
3. mgr Michał Puzkarski, Uniwersytet Warszawski – „Mariusz Zaruski w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie”;
4. dr Iwona Grys, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie – „Muzea sportu i kolekcje sportowe”;

15:15 – 16:45 Sala nr 2, Panel 4: Instrumentalizacja sportu, prowadzenie: dr Jerzy Chełmecki

1. mgr Igor Niewiadomski, Uniwersytet Warszawski – „Igrzyska Ziem Odzyskanych z 1946 roku jako emanacja polityki integracyjnej Polski Ludowej”;
2. mgr Krzysztof Stecki, Instytut Śląski w Opolu – „Odrodzenie życia sportowego po 1945 r. na Ziemiach Zachodnich na przykładzie Opola”;
3. prof. Artur Pasko, Uniwersytet w Białymstoku – „Zapomniani przewodniczący PKOl (1951-53)”;
4. dr Marlena Łopatka, Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu – „Gest

Kozakiewiczza – konsekwencje i rola społeczna”;

5. mgr Bartłomiej Jaworski, Archiwum IPN w Warszawie – „Organizacja wyjazdu polskiej reprezentacji na igrzyska olimpijskie Calgary’88 w dokumentach IPN”;

16:45 – 18:15 Kino PKOl, 3 piętro Centrum Olimpijskiego

Pokaz filmu pt. „Leliwa”, połączony z dyskusją,

prowadzenie: Łucjan Sobolewski;

7 maja

8.30 Rejestracja uczestników;

9:00 – 10:15 Sala nr 1, Panel 5: Polski sport na obczyźnie, prowadzenie: Katarzyna Deberny

1. dr hab. Monika Salmon-Siama, Uniwersytet w Rennes – „Sport... miłość i ojczyzna. Przyczynek do badań nad etosem kultury fizycznej w polonijnych środowiskach w pn. Francji” ;
2. dr Agnieszka Misiurska, Instytut Śląski w Opolu – „La Sportive Pologne. Obraz polskiego sportu we francuskiej prasie w okresie międzywojennym”;
3. prof. Tadeusz Wolsza, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – „Sportowcy (w tym olimpijczycy) w szeregach Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie – ich losy oraz sukcesy i porażki (1940-1946)”;
4. dr hab. prof. Uwr Artur Tworek, Uniwersytet Wrocławski – „Obraz świata sportu i idei olimpijskiej w języku”;

9:00 – 10:30 Sala nr 2, Panel 6: Polski sport vs. służby i polityka w okresie

PRL, prowadzenie: prof. Artur Pasko

1. dr Ryszard Stefanik, Instytut Nauk o Kulturze Fizycznej Uniwersytet Szczeciński – „Bokserzy - olimpijczycy (1948-1956) na służbie w Milicji Obywatelskiej – studium przypadku”;
2. mgr Jan Annusewicz, Archiwum Akt Nowych w Warszawie – „Ocena przygotowań olimpijskich według Najwyższej Izby Kontroli w związkach sportowych przed igrzyskami olimpijskimi w Innsbrucku i Montrealu w 1976 roku”;
3. dr Grzegorz Majchrzak, Biuro Badań Historycznych IPN – „»Smutni panowie« na olimpijskim szlaku. Działania aparatu bezpieczeństwa PRL w związku z igrzyskami olimpijskimi”;
4. mgr Mateusz Szłapka, IPN Bydgoszcz – „Igrzyska Olimpijskie w Moskwie 1980 r. w świetle wybranych tytułów prasowych oraz materiałów Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk”;
5. dr Rafał Jung, Uniwersytet Łódzki – „Polityzacja Igrzysk olimpijskich – anomalia czy reguła?”;

10:30 – 11:45 Sala nr 1, Panel 7: Polski sport w okresie II wojny światowej, prowadzenie: dr Aleksandra Rybińska-Bielecka

1. mgr Piotr Banasiak, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie – „Niebezpieczna znajomość Janusza Kusocińskiego”;
2. mgr Magdalena Basińska, IPN Bydgoszcz – „Walczył nie o sławę, ale o życie – Edward Rinke, bokser z Mauthausen”;
3. dr Bartłomiej Bydoń, Muzeum Katyńskie. Oddział Martyrologiczny Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie – „Rycerz ze skazą – mjr. cc. Franciszek Koprowski – żołnierz, sportowiec, olimpijczyk, trener”;
4. mgr Radosław Wnorowski, IPN Białystok – „Legionista, olimpijczyk, Akowiec, działacz społeczny czy Volksdeutsch? Życie i czyny Stefana Szelestowskiego”;

10.45 – 12.00 Sala nr 2, Panel 8: Piłka nożna w różnych odsłonach, prowadzenie: Paweł Sztama

1. dr Jarosław Owsiański, Uniwersytet Łódzki – „Oficjalne i nieoficjalne występy reprezentacji Polski w turniejach piłkarskich podczas Igrzysk Olimpijskich od 1924 r.”;
2. mgr Paweł Gaszyński, Uniwersytet Jagielloński – „Piłka nożna na łamach prasy sportowej w latach 1919-1926”;
3. dr Bartosz Jan Kuświk, Instytut Śląski w Opolu – „Piłkarskie sąsiedztwo. Mecze pomiędzy reprezentacjami Górnego Śląska polskiego i niemieckiego w dwudziestoleciu międzywojennym na łamach prasy”;
4. mgr Maria Zima-Marjańska, Biuro Badań Historycznych IPN – „Mecz Polska-Węgry 27.08.1939 r. w świetle węgierskiej prasy”;

12:00 – 13:00 Przerwa

13:00 – 14:05 Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, 4 piętro Centrum Olimpijskiego, Panel ekspercki: „Dekady igrzysk olimpijskich. Rewolucja czy ewolucja”, Goście: dr Grzegorz Majchrzak, Tomasz Majewski, Janusz Pyciak-Peciak prowadzenie: Katarzyna Deberny;

14.05 – 14.15 Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, 4 piętro Centrum Olimpijskiego, „Historia sztafety ognia olimpijskiego”, prowadzenie: Marta Marek;

14:15 – 15.30 Sala nr 1, Panel 9: Sport a prasa, nauka i wojsko, prowadzenie: dr hab. Robert Gawkowski

1. mgr Krzysztof Szujecki, Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie –

- „Profesorowie na olimpijskim szlaku”;
2. dr Czesław Witkowski, Instytut Józefa Piłsudskiego w Warszawie – „Żołnierska rywalizacja sportowa w warszawskim garnizonie Wojska Polskiego w latach 1918–1939. Struktury, imprezy, zawodnicy”;
  3. dr hab. prof. USz Renata Urban, Uniwersytet Szczeciński – „Jeźdźcy w mundurach – bohaterowie igrzysk olimpijskich okresu międzywojennego. Nieznane biografie” ;
  4. dr hab. prof. AT Anna Pachowicz, Akademia Tarnowska – „Informacje »Ze Sportu« w Tygodniu Żydowskim wydawanym w Tarnowie (wybrane zagadnienia)”;

14:15 – 15.30 Sala nr 2 , Panel 10: Bohaterowie olimpijskich aren, prowadzenie: prof. Dariusz Słapek

1. mgr Renata Jarecka, Polska Szkoła Sobotnia im. Niedźwiedzia Wojtka w Crawley – „Nigdy niezapomniany Jureczek Braun – i inni przedwojenni polscy medaliści olimpijscy w wioślarstwie”;
2. mgr Artur Bilewski, CZAT Cyfrowe zbiory Archiwaliów Trzemeszeńskich – „Józef Baran Bilewski – olimpijczyk, trener, działacz, patriota z uwzględnieniem konotacji oraz perspektywy rodzinnej”;
3. dr Grzegorz Kuba, Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku – „Order Wojenny Virtuti Militari zamiast medalu olimpijskiego. Polscy olimpijczycy na froncie wojny polsko-bolszewickiej”;
4. dr Kamil Potrzuski, Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie – „Wojciech Zabłocki – szermierz, architekt, współtwórca niezrealizowanego projektu »Igrzyska Nadwiślańskie Warszawa 2012«. Przyczynek do biografii” ;

15:30 – 15.45 Sala nr 1, Zakończenie konferencji